

BESLUITENLIJST VAN DE EXTRA OPENBARE VERGADERING VAN DE EXTRA COMMISSIEVERGADERING INZAKE VLUCHTELINGENOPVANG d.d. 6 oktober 2022 (reguliere aanvang 20.00 uur).

Een integrale geluidsopname van deze vergaderingen is te beluisteren op www.papendrecht.nl

Aanwezig:

Mevrouw, H.M. van Wijngaarden, voorzitter;

De heer M.H.A. Verweij (PAB), de heer A. Tieleman (PAB), de heer M.G.C.H. Hardam (Onafhankelijk Papendrecht), de heer P.C. Spitsbaard (Onafhankelijk Papendrecht), mevrouw H. Hoekstra (Onafhankelijk Papendrecht), mevrouw A. Bokma (VVD), de heer H.D. Stouthart (VVD), de heer L.T. van den Dool (CDA), K.E. Middelkoop-Van den Adel (CDA), de heer R. Schuil (CDA), de heer H.G. Bezemer (ChristenUnie), mevrouw A.A.S. Stigter (ChristenUnie), mevrouw T.C. van Es (D66), de heer N. van Heteren (D66), de heer Y. Hardenbol-Kroek (D66), de heer A. Boersma (SGP), de heer W. Goudriaan (SGP), mevrouw D. Yildiz-Karso (PvdA), de heer M. Geurs (PvdA) en de heer B.H. Grimmus (GroenLinks).

De heer J.K. de Jong, strategisch adviseur gemeente Papendrecht.

Mevrouw A.M.M. Jetten, interim-burgemeester;

De heer A.M.J.M. Janssen, portefeuillehouder.

Mevrouw M. Muijzer, griffier;

01. Opening.

De VOORZITTER opent de vergadering en heet eenieder van harte welkom. Zij vindt het belangrijk aan te geven dat deze avond niet gaat over concrete plannen voor vluchtelingenopvang, maar hoe men in Papendrecht wil omgaan met de concrete vraag/verzoek en wat men kan betekenen in de opvang van vluchtelingen.

02. Vaststelling van de agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

03. Vluchtelingenopvang, toelichting en uitgangspunten.

Voorafgegaan door een presentatie van de heer DE JONG worden de volgende vragen en antwoorden uitgewisseld.

In antwoord op de vraag van mevrouw KARSO of er bij het aantal genoemde **statushouders geen onderscheid** wordt gemaakt tussen asielzoekers en statushouders geeft de heer DE JONG aan dat hier zeker onderscheid in is en dat gemeenten de verplichting hebben statushouders (mensen die al een verblijfsvergunning hebben gekregen) op te vangen. Dit geldt niet voor asielzoekers, maar zit wel in het landelijk akkoord voor het toekomstbeeld. Om deze reden wordt alleen het aantal statushouders weergegeven. Op de vraag van mevrouw KARSO of het -met het oog op de wet die in voorbereiding is en de taakstelling die waarschijnlijk richting de gemeenten komt- in de lijn der verwachting licht dat het **aantal asielzoekers** ook bekend wordt gemaakt geeft de

heer DE JONG aan dat dit wel te verwachten is en dat het aantal statushouders dat opgevangen wordt gerelateerd is aan de omvang van de gemeenten. Mevrouw KARSO concludeert dat het aantal van 39 statushouders waarschijnlijk **vermeerderd** wordt met een x-aantal asielzoekers. De heer DE JONG geeft aan dat het aantal van 39 statushouders voor de eerste helft van 2023 is. Daarnaast merkt hij op dat wanneer men de taakstelling niet behaalt, dit aantal meegaat naar het volgende jaar. Wanneer de verplichting voor opvang voor de asielzoekers van kracht zal worden is afhankelijk van het verloop van de wetgeving en de besluitvorming hierover. Op de vraag van mevrouw KARSO hoe snel **de planning** zal verlopen geeft de heer DE JONG aan dat de plekken voor crisishulpverlening - omdat mensen in Ter Apel buiten slapen- acuut nodig zijn. Daarnaast merkt hij op dat er een inspanningsverplichting van 450 per veiligheidsregio is, de urgentie groot is en er wordt gesproken over een korte termijn tussen 0 en 4 maanden. Mevrouw KARSO concludeert dat men **binnen nu en 4 maanden** besluiten heeft genomen, participatie heeft plaatsgevonden en er een locatie is gekozen en uitgerold. De VOORZITTER geeft aan dat dit een vraag voor het college is.

Mevrouw VAN ES heeft gelezen dat er buiten de aanmeldcentra en statushouders er 3 soorten opvangcentra zijn: het AZC, noodopvang (als AZC's vol zitten) en crisishulpverlening (heel acuut en kortstondig). Omdat ze de heer De Jong hoort spreken van **crisishulpverlening** vraagt zij of deze 2 zijn samengevoegd. De heer DE JONG geeft aan dat er, omdat de AZC's vol zitten en mensen buiten slapen, sprake is van crisishulpverlening. Op haar vraag of het college **beiden (AZC en crisishulpverlening) in onderzoek** heeft geeft de heer DE JONG aan dat de uitgangspunten en aandachtspunten gelden voor alle typen opvang. Mevrouw VAN ES merkt op dat in de RIB onder A. Woningen wordt aangegeven dat men kansen ziet voor flex-woningen die beschikbaar komen op de reguliere woningmarkt zodra het aantal op te vangen vluchtelingen daalt. In antwoord op haar vraag of het klopt dat **nood/crisishulpverlening geen besluit is van de gemeenteraad** maar van het college geeft de heer DE JONG aan dat de besluitvorming -zoals vastgelegd in de wet Veiligheidsregio- hierover bij de burgemeester ligt. Mevrouw VAN ES merkt op dat de gemeentewet aangeeft dat het college geen besluit neemt dan nadat men de raad **wensen en bedenkingen** heeft gevraagd. Op haar vraag of er onder de **39 statushouders** ook personen zijn die samen een huishouden (kunnen) vormen of dat er 39 woningen nodig zijn antwoordt de heer DE JONG dat het goed mogelijk is dat dit alleen reizigers zijn, waarvoor het in de praktijk moeilijker is woningen te vinden wanneer hier in een gemeente relatief veel eengezinswoningen zijn. In antwoord op de vraag of men hiervoor **per gemeente** moet zorgdragen, of dat er **afspraken met andere gemeenten binnen de Veiligheidsregio** over de verdeling zijn geeft de heer DE JONG aan dat hierbij een verschil is tussen statushouders -die men krijgt toegewezen aan de gemeente- en het aantal voor de Veiligheidsregio, waarover afstemming binnen de Veiligheidsregio plaatsvindt.

In antwoord op de vraag van de heer SPITSBAARD inzake de **minimale kosten voor de gemeente en de bijstandsuitkering die statushouders** ontvangen geeft de heer DE JONG aan dat iedere statushouder zorg en aandacht nodig zal hebben en dat het m.b.t. de kosten belangrijk is de opvang van asielzoekers zo effectief en efficiënt mogelijk te organiseren.

De heer VERWEIJ merkt op dat de vraag over de **minimale kosten** voor de gemeente Papendrecht, door een sheet waarop is aangegeven dat het Rijk de kosten betaalt, is beantwoord.

Op de vraag van mevrouw HOEKSTRA of men een **budget van het Rijk** heeft ontvangen geeft de heer DE JONG aan dat er niet expliciet over een budget is gesproken, maar dat het Rijk achteraf ook de kosten van de opvang van Oekraïners heeft vergoed en dit volgens afspraak ook nu zal doen.

Op de vraag van mevrouw STIGTER wat **passend is** voor Papendrecht geeft de heer DE JONG aan dat het de wettelijk genoemde aantallen zijn en het subjectieve begrip wat de samenleving, gemeente en ketenpartners aan kunnen.

Aansluitend dankt de VOORZITTER de heer De Jong voor zijn inbreng en geeft het woord voor de eerste termijn aan de commissie.

Eerste termijn commissie en college

Mevrouw STIGTER is blij dat ook de gemeente Papendrecht haar **verantwoordelijkheid** gaat nemen om dit grote maatschappelijke probleem op te lossen. De CU-fractie staat voor menselijke opvang van asielzoekers, is zich ervan bewust dat het **college het aangewezen orgaan** is om hierin het voortouw te nemen en ondersteunt dit van harte. Haar fractie vraagt aandacht voor **goede opvang en begeleiding**, met de mogelijkheid voor dagbesteding. Men verwacht dat **maximale participatie** van Vluchtelingenwerk, het Rode Kruis, de kerken en verenigingen zal plaatsvinden en vraagt aandacht voor **concrete, transparante communicatie** met inwoners. Tenslotte pleit haar fractie ervoor dat wanneer er - met een goede participatie- uitvoering wordt gegeven aan de opvang van asielzoekers en de nood groot blijft, men **altijd bereid zal zijn te zoeken naar uitbreiding van de opvang van asielzoekers**.

De heer BOERSMA merkt op dat de opvang van vluchtelingen in de samenleving een tal van **emoties en gevoelens** oproept die om oplossingen vragen en de verantwoordelijkheid van de gemeenten overstijgen. De SGP-fractie **steunt de visie** van het college en de daar bijhorende uitgangspunten en aandachtspunten en complimenteert het college en de ambtenaren hiermee. Voor zijn fractie is het belangrijk dat **herbergzaamheid voor vreemdelingen en barmhartigheid** voor de naaste in nood een rode draad vormt door de bijbel, de grondslag voor hun politieke handelen en is principieel voor het bieden van onderdak aan vluchtelingen. Daarnaast vindt zijn fractie dat bij de opvang van vluchtelingen de **draagkracht van de gemeenschap** een rol mag spelen. De gemeente/ambtelijke organisatie moet in staat zijn vluchtelingenopvang te realiseren. Op zijn vraag of het college kan schetsen **welke impact** dit opvangvraagstuk heeft op de **ambtelijke organisatie** en welke mogelijke gevolgen dit heeft voor **overige beleidsopgaven** geeft portefeuillehouder JANSSEN aan dat een aantal mensen uit de organisatie in een crisissituatie zaken versneld zal oppakken en andere zaken daardoor waar dat kan even on hold staan.

Daarnaast benadrukt de heer BOERSMA het belang van de **inzet van de lokale gemeenschap**, omdat dit zonder de betrokkenheid van vrijwilligers, kerken, verenigingen, bedrijven, etc. niet gaat lukken. Op zijn vraag **wanneer maatschappelijke partijen worden betrokken** in dit proces antwoordt portefeuillehouder JANSSEN dat dit gebeurt op het moment dat men een paar concrete stappen verder is.

Verder onderstreept de heer BOERSMA het uitgangspunt van het college dat de opvang van vluchtelingen niet ten kosten mag gaan van de reguliere, **beschikbare woningvoorraad** en moedigt men het college aan te zoeken naar mogelijkheden om win-winsituaties te creëren. Op zijn vraag hoe de **bouw van flex-woningen** door de Rijksoverheid wordt gestimuleerd en **welke voorwaarden** hieraan worden verbonden geeft portefeuillehouder JANSSEN aan dat men al eerder aan flex-woningen dacht, er wordt gekeken of dit programma opgerekt kan worden en men, op het moment dat men 30% van de flex-woningen beschikbaar houdt voor asielzoekers/statushouders, hiervoor een behoorlijke financiële bijdrage van het Rijk krijgt.

In antwoord op de vraag van de heer BOERSMA wat de **uitspraak van de rechter in de zaak van Vluchtelingenwerk vs. COA** over -het uitsluiten van bepaalde groepen van- de crisis noodopvang voor invloed heeft op het gehele proces antwoordt portefeuillehouder JANSSEN dat iedere uitspraak van een rechter het proces waarin men zit verder bespoedigt.

De heer SPITSBAARD is blij met het **open en transparante debat** over de vluchtelingenopvang. Zijn fractie is van mening dat **echte asielzoekers echte hulp verdienen** en men vindt het goed dat de gemeente Papendrecht behulpzaam en zorgzaam is. Wel is men van mening dat er een **juiste balans** gevonden moet worden in het aantal, de locatie en **evenredige verdeling van woonruimte**, aangezien er ook veel Papendrechtters zijn die al lang op de lijst staan voor een woning en dringend hulp nodig hebben. De inwoners moeten niet het idee krijgen dat de gemeente veel doet voor asielzoekers en statushouders, maar niet voor eigen inwoners die dringend hulp nodig hebben. De OP-fractie zou, waar het gaat om draagkracht binnen de eigen gemeente en voor de inwoners, graag zien dat voor iedere woning die beschikbaar wordt gesteld aan een statushouder er ook een **woning en financiën beschikbaar** worden gesteld aan de inwoners van Papendrecht. Natuurlijk zijn echte vluchtelingen en statushouders van harte welkom en moeten zij geholpen worden, maar **niet ten kosten van woonruimte voor eigen inwoners**. Op zijn vraag waar de statushouders geplaatst gaan worden, of de eventuele locaties binnen het bestemmingsplan passen en wat de inwoners hier qua kosten en veiligheid van gaan merken kan portefeuillehouder JANSSEN nog geen antwoord geven.

In antwoord op zijn vraag of er **voldoende bekwaam personeel is voor begeleiding, beveiliging, opvang en activiteiten** zegt portefeuillehouder JANSSEN dat dit inderdaad het geval is.

Op zijn vraag inzake de **minimale kosten voor de gemeente en de bijstandsuitkering** die statushouders ontvangen, de lasten die in het sociale domein voor de gemeente Papendrecht komen en **extra kosten/druk op de begroting** merkt portefeuillehouder JANSSEN op dat iedereen die woont in Papendrecht tot extra kosten kan leiden.

In antwoord op zijn vraag op welke manier het college de **bewoners gaat betrekken in de communicatie** inzake de gevolgen voor huisvesting, kosten en veiligheid voor Papendrechtse merkt portefeuillehouder JANSSEN op dat zij betrokken worden op het moment dat men vervolgstappen gaat zetten.

Mevrouw VAN ES vindt het niet meer dan normaal dat een land/gemeente zorgt dat er **goede opvang** is voor vluchtelingen. Haar fractie vindt dat er serieus gekeken moet worden naar de nood/crisisopvang en de mogelijkheid voor een AZC, maar dat men -omdat hier onvoldoende woningen voor zijn en ten kosten zou gaan van eigen inwoners- in tegenstelling tot 2015 **geen ruimte ziet om extra asielzoekers op te nemen** die al een status hebben. Alles in ogenschouw nemende is de D66-fractie van mening dat het geschatte aantal van **40-100 personen** een goed aantal is. Portefeuillehouder JANSSEN merkt op dat men hier geen keuze in heeft, maar dat het aantal dat men dit jaar krijgt toegewezen geen probleem moet zijn.

Daarnaast roept de D66-fractie het college op zo **eerlijk en open** mogelijk naar inwoners te zijn, o.a. over het feit dat de burgemeester hierover beslist en niet de gemeenteraad of inwoners. Burgemeester JETTEN zegt toe een overzicht van de bevoegdheden schriftelijk aan de raad te doen toekomen.

M.b.t. de **keuze voor geheimhouding** en de genoemde reden hiertoe om geen onrust te creëren vraagt de D66-fractie zich af of dit daadwerkelijk het geval is. Men vindt dat alles openbaar moet zijn, tenzij.... Portefeuillehouder JANSSEN merkt op dat de reden hierachter niet was om onrust te voorkomen, maar om niet te lopen op tientallen locaties die in beeld waren, maar concreet te zijn over de locaties en maatregelen die men wil nemen.

In antwoord op haar vraag hoe de **raad wordt betrokken** antwoordt portefeuillehouder JANSSEN dat dit afhankelijk is van het project. Bij het realiseren van een opvanglocatie wordt de raad -achter de schermen- in een wensen en bedenkingen procedure meegenomen. Waar het gaat om tijdelijke woningbouw gelden de ruimtelijke regels en worden de raad en inwoners volledig betrokken.

Mevrouw MIDDELKOOP merkt op dat de opvang van asielzoekers in Nederland slecht is geregeld en dat haar fractie **kritisch** is over de wijze waarop de **landelijke overheid een crisis heeft laten ontstaan**. Men vindt dat de gemeente Papendrecht zeker een bijdrage moet leveren aan de opvang van mensen in nood, is voor **opvang naar rato** van het aantal inwoners, maar vindt dat het **niet ten koste moet gaan van huiszoekenden**. Men hoopt dat het college met voorstellen komt waarbij de **maatschappelijke instellingen** betrokken zijn en heeft behoefte aan meer duiding inzake de **communicatie**. Op haar vraag of het college ook denkt aan opvang van **veilige landers** en **andere speciale doelgroepen** antwoordt portefeuillehouder JANSSEN dat het niet te voorkomen is dat veilige landers in een vluchtelingenstroom meekomen. Het doel is wel dit zo veel mogelijk te voorkomen.

Mevrouw KARSO vindt dat men asielzoekers als gastvrij land/gemeente moet opvangen. De manier waarop, waarbij men **rekening houdt met de wensen en behoeften van de Papendrechtse samenleving**, vindt men daarbij wel heel belangrijk. Zij is blij in de brief te lezen dat men integraal naar het vraagstuk kijkt, maar vindt dat in ogenschouw gehouden moet worden dat men de Papendrechtse

inwoners hierbij niet tekort doet. Daarnaast vindt men de **flexibiliteit van de opvanglocaties** belangrijk. Ook zij noemt de **geheimhouding** van een aantal vergaderingen en de vragen/onrust vanuit de samenleving die dit oplevert. Op haar vraag naar de **snelheid waarmee de opvanglocaties gerealiseerd gaan worden** geeft portefeuillehouder JANSSEN aan dat het eerder over weken gaat dan over maanden. Burgemeester JETTEN geeft aan dat er zodra er iets beschikbaar is dat gebruikt kan worden men dit gaat doen. Daar waar de andere gemeenten dit - deels- al hebben gedaan, heeft Papendrecht nog helemaal geen crisisopvang plekken gerealiseerd. Hierbij merkt zij wel op dat het gaat om kortdurende opvang van een aantal maanden, waar bij de impact op de samenleving zoveel mogelijk zal worden beperkt.

In antwoord op de vraag van mevrouw KARSO naar de **samenwerking met de regiogemeenten** geeft burgemeester JETTEN aan dat in de regio -sinds het begin van de Oekraïne-crisis- hard wordt samengewerkt en er wekelijks overleg plaatsvindt.

Tenslotte noemt mevrouw KARSO de vergoeding van de **opvangkosten van asielzoekers met een grote zorgbehoefte**, merkt op dat het niet vanzelfsprekend is dat men alle gemaakte kosten gecompenseerd krijgt en dat men het gesprek over het zijn van een **nadeelgemeente** met het Rijk en de VNG moet voeren. Portefeuillehouder JANSSEN geeft aan dat men -net als met de opvang van de Oekraïners- de **financiën duidelijk in beeld gaat brengen** en hoopt dat men alle gemaakte kosten bij het Rijk kan neerleggen.

Tweede termijn

Op verzoek van de heer BOERSMA wordt besloten de tweede termijn te combineren met agendapunt 05 en daarna de vergadering te sluiten.

In antwoord op de vraag van de heer BOERSMA wat de **uitspraak van de rechter in de zaak van Vluchtelingenwerk vs. COA** over -het uitsluiten van bepaalde groepen van- de crisis noodopvang voor invloed heeft op het gehele proces en wat deze ontwikkelingen in andere gemeenten voor invloed hebben in Papendrecht antwoordt burgemeester JETTEN dat de essentie is dat mensen menswaardig worden opgevangen, maar dat er soms situaties zijn waarin dat niet mogelijk is en men deze situaties zoveel mogelijk moet zien te voorkomen. Soms is echter het spreekwoord 'nood breekt wet' toepasbaar en is het beter om wat minder ruimte te hebben en meer mensen op te vangen, dan precies het aantal m² aan te houden die de COA eist. Uiteraard zal men proberen hier zoveel mogelijk bij in de buurt te komen.

De heer TIELEMAN is blij dat alle fracties willen meewerken aan de opvang van vluchtelingen in Papendrecht. Zijn fractie is – in tegenstelling tot sommige andere fracties- tevreden over het **delen en bespreken van de informatie** tijdens de geheime bijeenkomst. Hij roept de raad op met het college en ambtenaren mee te denken en hen **maximaal te ondersteunen** om invulling te geven aan deze uitdagende en lastige taak de inwoners van Papendrecht goed te informeren.

De heer SPITSBAARD vindt het belangrijk dat bewoners **vooraf worden betrokken in de communicatie** inzake de locatie. In antwoord op zijn vraag

inzake de **communicatie naar en inzet voor woningzoekende Papendrechtse** geeft wethouder JANSSEN aan dat de flex-woningen zorgen voor een win-win situatie en volledig in lijn zijn met het uitgangspunt dat woningzoekenden hierdoor niet benadeeld worden en men hiermee probeert meer woningen toe te voegen aan de woningvoorraad.

Mevrouw VAN ES concludeert dat **raad niet betrokken is bij het besluit over de crisisopvang**, maar de bevoegdheid hierover bij de burgemeester ligt. Bij een mogelijk besluit over een **AZC zal het college een wensen en bedenkingen procedure** vragen aan de raad. Bij **flex-woningen** is de raad, omdat men te maken heeft met een ruimtelijke inpassing, wel aan zet. Verder merkt zij op dat de D66-fractie de burgemeester steunt in haar **wettelijke bevoegdheid en besluitvorming** en vertrouwt zij erop dat hierna met alle betrokkenen goed overleg zal plaatsvinden.

De heer STOUTHART steunt namens zijn fractie -grotendeels- de visie en uitgangspunten van het college genoemd in de RIB en vindt dat een ieder in nood op een menswaardige manier moet worden opgevangen. Men blijft er scherp op dat de **middelen vanuit het Rijk toereikend blijven** en ziet net als het college kansen in de flex-woningen. Tevens vindt men het voornemen om inwoners aan **de voorkant z.s.m. te betrekken** belangrijk.

Mevrouw MIDDELKOOP merkt op dat haar fractie de **genoemde onrust die de geheimhouding** zou hebben veroorzaakt niet herkent. Men is blij met het positieve bericht t.a.v. de **flex-woningen** en wenst het college en de abtenaren sterkte met deze taak.

De heer B. GRIMMIUS kan zich namens zijn fractie vinden in de visie en uitgangspunten van het college/de burgemeester. Hij stelt vast dat men **gezamenlijk een maatschappelijke opgave** heeft, die men gezamenlijk moet dragen. Zijn fractie vindt dat **verantwoordelijkheid en solidariteit** zwaarder mogen wegen dan de draagkracht van de samenleving en de ketenpartners die hierbij betrokken worden en is van mening dat het **draagvlak** in de gemeente Papendrecht hoog is. De GL-fractie spreekt haar steun uit aan het college, de ambtelijke organisatie en de ketenpartners die hiermee belast zijn.

Mevrouw KARSO vindt dat men de **geheime informatie** wanneer men er niet over gaat ook niet zou moeten willen hebben. Zij is blij met de toezegging dat de raad daar waar mogelijk wordt meegenomen in het traject aangaande de locatie en kan zich vinden in de visie en uitgangspunten van het college.

Afsluitend dankt de VOORZITTER een ieder voor hun respectvolle inbreng en sluit dit agendapunt.

06. Sluiting.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de VOORZITTER de vergadering om 22.00 uur onder dankzegging aan eenieder voor diens inbreng.

Mevrouw M. Muijzer
(griffier)

mevrouw H.M. van Wijngaarden
(voorzitter)